

FN-forbundets landsmøde den 15. marts 2025

Velkomst & åbning af landsmødet ved forperson Jens Christian Wandel.

1. Godkendelse af forretningsorden

Forretningsorden blev godkendt.

2. Valg af dirigenter, landsmødesekretær, stemmetællere og redaktionsudvalg

Christian Juul og Rita Offersen blev valgt til dirigenter. Dirigenterne erklærede landsmødet er indkaldt rettidigt (første gang den 6. december 2024). Landsmødet blev erklæret beslutningsdygtigt.

Torleif Jonasson blev valgt som landsmødesekretær.

Stemmeudvalget blev: Lena Jørgensen, Annette Kanstrup-Jensen, Jens Georg Bagge (Socialdemokratiet), Jannie Dengaard (sekretariatet), Jacob Blasius (sekretariatet)

Redaktionsudvalget blev: Jens Wandel, Karin Munkholm, Finn Reske-Nielsen, Kristine Amalie Rostgård (SF), Ole Olsen.

Praktisk information og øvrigt formalia blev gennemgået. Mødet var et hybridmøde med 55 tilmeldte deltagere, heraf de 46 i Aarhus og 9 deltagere online. Af de tilmeldte deltagere havde 51 stemmeret.

Dagsordenen blev godkendt.

3. Beretningen

Forperson Jens Christian Wandel orienterede om, hvordan er det gået politisk og organisatorisk for FN-forbundet siden sidste landsmøde.

Vi har været meget aktive i det forgangne år. Konteksten for vores fremtidige arbejde har ændret sig efter det amerikanske valg. Det påvirker alle FN's områder inden for fred, menneskerettigheder og bæredygtig udvikling – og dermed også FN-forbundets arbejde. Vores kræfter skal spille ind i en dansk kontekst.

Der har været et højt aktivitetsniveau i FN-forbundet – megen frivillighed. Vi har blandt andet været aktive på Christiansborg med konferencer: 24. oktober-konferencen, 9. november Sikkerhedssituationen i Østersøen og Arktis, 25. november Vold mod kvinder arrangementet, 26. november Høring om Danmark i Sikkerhedsrådet, 29. november Palæstina-konference.

Vi har også benyttet direkte påvirkningskanaler og sendt forskellige høringssvar – de har været gode, men timingen har ikke altid været perfekt.

Der har været aktiviteter omkring Danmarks plads i Sikkerhedsrådet – blandt andet på Folkemødet i forskellige paneler og målgrupper og endvidere er der fremadrettede planer om dette med forskellige partnere (CISU, FN Byen).

I 2024 har vi også haft fokus på befolkningers rettigheder. Ukraine, den 7. oktober, Gaza/Palæstina, de internationale domstole – og også ifb. med de mere glemte konflikter som eks. Vestsahara.

Der har også været forsøg på at fremme bæredygtighed på kommunalt niveau – blandt andet interviews med kommuner – men det ser desværre ud til, at det brede bæredygtighedsperspektiv er trukket ud af det kommunale fokus – og kun ligger i de tekniske forvaltninger. Vi har også forsøgt at presse på for at få bæredygtighed integreret i grundskolens formål og læseplaner, men uden det store resultat.

Til gengæld har det været positivt at se, hvordan FN's Fremtidspagt har fået fodfæste – og at det ikke lykkedes Rusland at obstruere vedtagelsen af denne.

I 2024 blev det også tid til at evaluere skoletjenesten, som vi fortsat skal styrke. Dette er et konkret bidrag til en forankring af ungeinddragelse.

Til slut takkede forpersonen for alle de frivilliges indsats og arbejde i 2024. En særlig tak lød til Ole Olsen, der ikke havde ønsket at genopstille til bestyrelse, med ord som blandt andet "Ole har ydet en kæmpe indsats – både i bestyrelsen, men også med pen og hans rolle i menneskerettigheds-udvalget".

Efter beretningsdiskussionen blev den mundtlige beretning vedtaget sammen med den skriftlige, organisatoriske beretning. Forslag og kommentarer fra diskussionen er inkluderet i bilaget til referatet.

4. Økonomi

Kassereren orienterede kort om det reviderede regnskab for 2024 og bestyrelsens budgetter for 2025 og 2026.

I starten af 2024 havde budgettet vist et strukturelt underskud, men året endte alligevel ud i et lille overskud. Dette skyldes blandt andet genforhandling af huslejen for nuværende lejemål, samt projektindtægter fra især YESSS- og StandUp-projekterne. Indtægterne har bl.a. kunnet dække lønudgifter ved personalets involvering i projekterne.

I 2025 er det lykkedes at få 400.000 kr. i ekstrabevilling via finansloven, hvilket varmer, men der er desværre ingen lovning på, at et lignende beløb også vil gælde fra 2026 og frem. Derfor har det været nødvendigt fremadrettet at reducere i sekretariats lønningsudgifter.

Regnskabet for 2024 blev godkendt.

Forslaget om uændrede kontingentsatser blev vedtaget.

5. Fremtidig virksomhed

Forpersonen orienterede om forslaget til strategirammen for 2025-2026.

FN fylder 80 år – men konceptet er stærkt udfordret. Det er ikke nyt, at der er positioner mod FN, men nyt er det, at nogle af de kraftige positioner er blevet kombineret med væsentlige økonomispørgsmål. En slags Brexit – hvor der søges en bevidst tilbagerulning af fremskridt – og et ønske om at skabe kaos i det økonomiske system. Der har tidligere været økonomier, der dyrkede den klassiske og aggressiv vækst, men det er ikke før sket i denne skala. Det er svært at vide, hvor det går hen. Militær oprustning ses som økonomisk ekspansionsstrategi. Vi skal i FN-forbundet forstå vores egen kontekst – og bringe FN ind i en dansk kontekst. FN's Fremtidspagt er et hjørnedokument – det gælder også Verdensmålene.

Der er behov for en konsolidering af FN. Vi ved ikke, hvordan det kommer til at se ud fremadrettet, men vi ser desværre en tilbagerulning af FN's aktivitetsniveau grundet tilbagetrækning af finansiering – det gælder både ifht. fredsinitiativer, de humanitære indsatser, menneskerettighedsinitiativer og udviklingsbistand. Derfor er vi nødt til at tappe ind i samarbejde med andre større spillere - EU og de nordiske samarbejdspartnere.

FN-forbundet har stadig hovedfokus på freds- og konfliktløsning, menneskerettigheder og bæredygtig udvikling. Vores strategiramme viser blot det kommende års prioriteringer:

- Vi skal back to basic – og stå fast på de værdier, vi står på.
- Vi skal fremme den regelbaserede verdensorden – man kan ikke selektere i konventionerne – overholdelse betyder overholdelse af alle konventioner.
- Vi skal kapacitets- og vidensopbygge.
- Vi skal kommunikere klart – både til beslutningstagere og civilsamfundet.
- Vi skal bringe nye og stærke kræfter ind i de politiske udvalg.
- Når freden kommer i konfliktområder, så er det FN's principper, der gælder og som skal sætte standarden. Det skal vi kæmpe for.
- Vi skal have fokus på Danmarks rolle i Sikkerhedsrådet (håber på CISU midler, der kan understøtte disse aktiviteter).
- Vi skal have fokus på bæredygtighed og dansk udviklingsbistand.
- Vi skal sætte mennesket i fokus i en økonomiforståelse – en cirkulær økonomiforståelse.
- Vi skal kæmpe for menneskerettigheder - især kvinders rettigheder.
- Vi skal samarbejde med andre omkring fokus på kommende UPR-proces.
- Vi skal støtte skoletjenesten – der skal ske noget mere.
- Der skal mere substans på vores kommunikation.
- Fremadrettet skal FN-forbundet investere i de nye digitale værktøjer for at forbedre kommunikationen
- FN-forbundet har ambitioner om at være en markant stemme for multilateralisme – de fleste ser EU før FN. Vores økonomiske sektor bygger på FN – det skal vi være bedre til at formidle.
- I 2025 flytter FN-forbundet fra nuværende lejemål til Civilsamfundshuset ved Ryparken. Det vil give os gode fællesfaciliteter – og der er potentielt mange nye samarbejdspartnere i huset.
- I bund og grund – vi skal arbejde for en fredeligere og mere inkluderende verden.

Efter diskussion og indarbejdelse af enkelte ændringer blev strategirammen vedtaget. Forslag og kommentarer fra diskussionen er inkluderet i bilaget til referatet.

6. Indkomne forslag

Der var til fristen indsendt et forslag til udtalelse, der blev fremlagt af forslagsstilleren Tue Magnussen. Efter en kort debat blev forslaget behandlet af redaktionsudvalget, der efterfølgende fremlagde forslaget som to udtalelser. Efter yderligere debat og et par afstemninger blev udtalelserne vedtaget:

- Pladsen i FN's sikkerhedsråd forpligter – også i Palæstina-spørgsmål
- Bak op om FN's traktat om forbud mod atomvåben

Eksternt oplæg

FN-forbundet havde inviteret Michael Aastrup Jensen, MF (V) og formand for Det Udenrigspolitiske Nævn, til at komme med et oplæg om Danmark i FN's Sikkerhedsråd i lyset af den udenrigspolitiske situation, efterfulgt af diskussion. Hovedpunkterne fra oplægget er vedlagt som bilag.

7. Valg af næstformperson og kasserer

Finn Reske-Nielsen blev genvalgt som næstformperson uden modkandidater.

Fidahije Saliji blev genvalgt som kasserer uden modkandidater.

De udgør forretningsudvalget sammen med forperson Jens Christian Wandel, der ikke var på valg.

8. Valg af bestyrelsesmedlemmer og evt. suppleanter

Der var opstillet 8 kandidater til de 6 bestyrelsespladser for perioden 2025-2027. Efter at kandidaterne havde fået mulighed for at præsentere sig blev valget gennemført. Der var til afstemningen 46 stemmeberettigede, 37 via stemmesedler og 9 via onlineafstemning. Der blev afgivet 37 stemmer via stemmesedler og 5 via onlineafstemning.

Følgende blev valgt til bestyrelsen frem til landsmødet 2027:

- 1) Kristine Amalie Rostgård (SF)
- 2) Melina Dan Ju Garner (delt 2/3. plads)
- 3) Christian Juhl (Enhedslisten) (delt 2/3. plads)
- 4) Karin Munkholm (delt 4/5. plads)
- 5) Holger Hansen (delt 4/5. plads)
- 6) Birgitte Vind (Socialdemokratiet)

Som suppleanter frem til landsmødet 2026 blev valgt:

1. suppleant: Victoria Davidsen
2. suppleant: Annette Skovsted Hansen

De udgør bestyrelsen sammen med de medlemmer, der ikke var på valg:

Jørgen Estrup
Karen Hagensen
Kim Frederichsen
Kurt Nielsen
Lena Jørgensen (Helsinkikomiteen)
Rita Offersen (Soroptimisterne)

9. Valg af to revisorer

Revisionsfirmaet Buus Jensen blev genvalgt til statsautoriseret revisor. Der var ingen kandidater til posten som intern/parlamentarisk revisor.

10. Eventuelt

Der blev reklameret for en række begivenheder: 'Hvor står klimakampen – globalt og nationalt?' den 26. marts i København, Vestsahara-konference den 2. april i Aalborg og studietur til Nairobi i uge 42. Alle inkluderet på hjemmesidens '[Det sker i og omkring FN-forbundet](#)'.

Derefter var der afsluttende ord fra forpersonen, Jens Wandel, der blandt andet takkede dirigerterne for deres indsats. Derefter holdt han en takketale for den afgangende generalsekretær, Torleif Jonasson, for hans enorme arbejde for FN-forbundet gennem mange år. Der blev takket for hans engagement for FN's dagsorden, for at formidle både FN's og FN-forbundets historie, for flot at lede sekretariatet og for at håndtere konfliktsituationer – og for afholdelse af vellykkede landsmøder gennem rigtig mange år. Der er [afskedsreception](#) for Torleif Jonasson i Tordenskjoldsgade 25 – tirsdag den 25. marts, kl. 15-17.

Referatet er godkendt af dirigerterne den 20. marts 2025

Opsummering af idéer og kommentarer

- forslag til supplering af strategirammen og fremtidig virksomhed

Kommunikation generelt

- FN-forbundets kommunikation skal være; kort, klogt og skarpt
- FN-forbundet skal være endnu bedre til at formidle viden om og nødvendigheden af FN til den brede befolkning i Danmark
- Vi skal kommunikere back to basic omkring FN
- Også skabe større synlighed omkring FN-forbundet og vores arbejde
- Vi skal udnytte den (desværre) brændende platform verden befinder sig i pt
- FN-forbundet skal formidle de multilaterale perspektiver og trække modpol til den nationalistiske dagsorden, der vinder frem
- FN-forbundet skal fortsat have fokus på fortalervirksomhed
- Den brede SDG-dagsorden er ikke så fremtrædende længere, men den er stadig vigtig
- Der er rigeligt med skræmmebilleder i øjeblikket – FN-forbundet skal kommunikere muligheder og håb. 'The Blue Ocean' er fredsbudskabet
- FN-forbundet skal være fortalere for det regelbaserede samfund – gerne i samarbejde med de øvrige nordiske FN-forbundet (med hvem der fornyligt er lavet regeringshenvendelser vedrørende Israel-Palæstina situationen)
- FN-forbundet skal fortsat styrke den interne kommunikation – og vi skal være bedre til at hverve nye medlemmer
- Det er vigtigere at FN-forbundet står bag ved FN end bag vores egen regering
- FN-forbundet skal mobilisere flere unge aktive
- Der er sket en udvikling i samarbejdet mellem EU og FN – denne forbindelse og vigtighed skal kommunikeres

Fred og konfliktløsning

- FN-forbundet skal gå forrest i debatten om våbenhvile
- FN-forbundet skal fokusere på nedrustning og våbenkontrol – og opfordre til, at Danmark tilslutter sig ICAN
- FN-forbundet skal argumentere for FN-styrker i fredsprocesser
- FN-forbundet skal turde tale om nedrustning og konfliktløsning – også i en tid som denne
- FN-forbundet skal ikke kun kommunikere om konflikter, men også årsagerne til dem
- Danmarks plads og rolle i Sikkerhedsrådet er vigtigt at kommunikere – både til politikere og den brede befolkning
- At forståelsen for den sikkerhedspolitiske situation ikke begrænses ved at tage sit udgangspunkt ved dannelsen af FN. For kolonitiden og dens strukturer præger selv i 2025 fortsat den globale infrastruktur, ligesom selvforståelsen i eksempelvis Kina og Rusland har en anden historicitet end i OECD-netværket.

Menneskerettigheder

- FN-forbundet skal skærpe fokus på, at Danmark overholder menneskerettigheds-forpligtelserne. Der er alt for mange eksempler på det modsatte i øjeblikket
- FN-forbundet skal følge kommende UPR-proces nøje og bidrage med input og formidling
- Zonta håber på fortsat fremtidigt arbejde med FN-forbundet omkring Istanbulkonventionen – bekæmpe vold mod kvinder – og Orange-initiativet i efteråret ifb. 16 days of activism

Bæredygtig udvikling

- FN-forbundet skal give fokus til diskussion om udviklingsbistand. Der skal lægges pres på politikkerne om at bruge bistanden til det, den er tiltænkt: samarbejde med den 3. verden
- FN-forbundet har sendt input til UM angående den nye udviklingsstrategi, men tvivler på at der bliver lyttet
- Det har været forsøgt at forankre VLR-konceptet i danske kommuner, men resultat har været nedslående. Det er ellers vigtigere end i lange tider, at kommunerne dyrker bæredygtighed og modstand/resiliens, så der skal lægges pres på KL

Grønland

- FN-forbundet bør have fokus på og prioritere arbejde omkring Grønland
- FN-forbundet bør oplyse om de historiske forhold omkring Danmark og Grønland
- Vi skal lægge pres på USA sammen med de andre nordiske lande
- Der skal være fokus på de oprindelige folks rettigheder
- Det grønlandske institut for menneskerettigheder er en vigtig samarbejdspartner
- FN-forbundet har dyrket muligheden for at stifte et selvstændigt grønlandsk FN-forbund – det er svært, men vi skal fortsat søge muligheden

Skoletjenesten

- Godt med evaluering af skoletjenesten – den skal spille en endnu større rolle
- Den er sårbar og trænger til opbakning – kredse og seniorer bør bakke op og skabe stabilitet
- Kredse og udvalg skal indover/bakke op om udarbejdelse af materialer – dette gælder også ifht. Globalis
- Globalis er en vigtig oplysningskanal – den skal indtænkes i projekttanker og ansøgninger
- UNESCO Asp skolenetværk er en oplagt samarbejdspartner for FN-forbundet (FN-forbundet har for nylig deltaget i UNESCO Asp Landsmøde og havde en time til at præsentere FN-forbundets tilbud til underviserne i netværket og tale om muligheden for, at Unge-ambassadørerne kan fortsætte deres engagement i FN-forbundets skoletjenester).

Indlæg af Michael Aastrup Jensen, MF (V) og formand for Det Udenrigspolitiske Nævn, om Danmark i FN's Sikkerhedsråd i lyset af den udenrigspolitiske situation.

Michael Aastrup Jensen orienterede om den rolle Det Udenrigspolitiske Nævn har, hvor regeringen altid skal rådføre sig med nævnet omkring udenrigspolitiske sager og sikkerhedspolitiske sager. Derefter fortalte han, at verdenssamfundets rolle er under pres – og vores egen sikkerhed truet.

Diplomati er vigtigt, men det er nødvendigt, at det er bakket op af et modforsvar. Rusland opruster og bruger 20-30% af hele deres økonomi på dette. Der er frygt for russiske planer fremadrettet. Russerne kan godt lide den seje mand. Hvis den russiske befolkning er ok tilfreds, så er de også ok med, at Rusland opfører sig lidt aggressivt. Hvis Rusland kommer styrket ud af krigen i Ukraine, så er der risiko for storskala krig i Europa inden for 5 år.

BRICS-landene er i fremmarch. Det er en ny geopolitisk proxy kamp. De har et værdifællesskab om, at der ingen grænser er for opnåelse af deres mål. I den optik er chartret i FN ikke længere gyldigt.

Kina har stor økonomisk og militær magt. Rusland truer med atomvåben. Amerikanerne stiller spørgsmål ved noget, der er ekstrem farligt. Det der var engang – det er der ikke mere.

Der er forsøg på en destabilisering af Europa fra den nye amerikanske administration. Vi forstår ikke taktikken – og derfor er den farlig. Trump er bekendt med alle aftaler omkring Danmark og Grønland. Det er taktik - han ønsker ikke, at Grønland bliver selvstændigt, da det vil kunne åbne op for kinesiske og russiske investeringer og magt. Grønland må ikke kunne skifte side. Forhåbentlig vil vi se en neddrogling her efter det grønlandske valg.

Med hensyn til beredskab, så går det lidt langsomt, men der bliver tilført midler – og der vil blive lavet om på tidligere beslutninger. Bornholms sikkerhed er essentiel. Generel beskyttelse er højt prioriteret.

Vi må også være optimistiske. Vi har trusler, men vi tager dem alvorligt, og vi gør så markant en indsats som muligt for at afskrække. Vi tror på, at vi kan få alle de europæiske lande med på investeringer

Heldigvis har Europa/EU aldrig stået stærkere – og Danmark skal udnytte pladsen i Sikkerhedsrådet og formandskabet i EU. Lov og orden skal opretholdes.